

Onomastica 62. (2018)

Főszerkesztő: BARBARA CZOPEK-KOPCIUCH. Polska Akademia Nauk – Komitet Językoznawstwa i Instytut Języka Polskiego, Kraków. 372 lap

Megemlékezések. A folyóirat e száma a közelmúltban elhunyt két névkutató, a lengyel Edward Breza és a bolgár Lilyana Dimitrova-Todorova munkásságáról való megemlékezéssel indul (5–7, 9–13).

Tanulmányok. A kötet első három tanulmánya az irodalmi névhasználat kérdéseit tárgyalja különböző korszakokból és műfajokból származó szövegek kapcsán. A tanulmányok sorát MAGDALENA GRAF és PAWEŁ GRAF írása nyitja: a szerzők a lírai szövegekben szereplő tulajdonnevek értelmezésének egy lehetséges módszertanát a 20. század eleji futurista költő, Bruno Jasiński verseinek a példáján mutatják be (15–31). Ezt követi ADAM SIWIEC elemzése, amely a kortárs lengyel prózáiró, Marek Słyk egy regényének tulajdonveire fókuszál, s azt vizsgálja, hogy a többségében Słyk alkotta nevek milyen módon járulnak hozzá a szövegek által közvetített világkép létrehozásához (33–55). EWA ORONOWICZ-KIDA Andrzej Urban 1936-os naplójának a személyneveit elemzi, elsősorban a használt névformák funkciója szempontjából (57–71).

Ezt követően három, terminológiai és módszertani kérdéseket érintő munka következik. WOJCIECH WŁOSKOWICZ a névtan fogalmi rendszerének és terminológiájának az összefüggéseit vizsgálja, igyekezve hozzájárulni a tudományterület terminushasználatának standardizációjához (73–98). MARIUSZ RUTKOWSKI a névtani kutatások új, internetes kommunikációhoz kapcsolódó irányának, az általa *medioonomasztiká*-nak nevezett területnek a kutatási potenciálját és módszertanát vázolja fel internetes mémek és Facebook-profilok elemzésével (99–112). AGNIESZKA MYSZKA az ún. *emlékezeti utcanév* (*commemorative names, nazwy pamiątkowe*) terminus fogalmának az alakulásával foglalkozik, ugyanakkor azt is bemutatja, hogy miként változtak maguk a nevek, amelyek e csoportba sorolhatók (113–128).

Az ezt követő tanulmányok a személynévadás és személynévhasználat különböző aspektusaival foglalkoznak. ELŻBIETA RUDNICKA-FIRA Przemysł katolikus és ortodox lakosainak keresztnévadási szokásait veti össze vallási, kulturális és társadalomtörténeti szempontból (129–144). JÓZEFA KOBYLŃSKA egy 17–18. századi összeírásban említett domonkosok szerzetesi neveit elemzi (145–181). BOŻENA HRYNKIEWICZ-ADAMSKICH 17. századi forrásokat felhasználva, statisztikai megközelítésben mutatja be a korabeli észak-orosz férfineveket (183–202). OKSANA CHORNOUS azokat a jelenkori ukrán családneveket vizsgálja, amelyek valamilyen külső tulajdonság alapján keletkezett személynévből alakultak (203–224). JUSTYNA B. WALKOWIAK a két világháború közötti lengyel előadóművészek művészneveit elemzi, többek között abból a nézőpontból, hogy azok nyelvileg hogyan viszonyulnak a művész eredeti nevéhez (225–241). EWA ROGOWSKA-CYBULSKA egy, a 20. század végének és a 21. század elejének reklámszövegeiből összeállított névállomány képzéssel alakult tulajdonveit vizsgálja (243–258).

Végezetül OLEG BELEJ és HELENA SOJKA-MASZTALERZ az ukrainai oikonimáknak (épületeveknek) a kommunizmus megszűnésekor bekövetkezett változását vizsgáló munkáját olvashatjuk (259–272), valamint IRENA KALUZYŃSKA írását, amely a kínai tulajdonnevek kapcsán gyakran megfigyelhető homofónia jelenségének a megszüntetéséről szól, különös tekintettel a pekingi utcanevekre (273–280).

Műhelytanulmányok. RITA HEUSER és ANDREA SCHELLER a *Das Digitale Familienamenwörterbuch Deutschlands* elnevezésű német családnévszótár koncepcióját, felépítését és technikai hátterét mutatja be abból a szempontból, hogy egy efféle munka milyen lehetőségeket és perspektívákat tartogat, különös tekintettel a nemzetközi együttműködések lehetőségére (281–290). Ezt követően egy hasonló lengyel projektnek, a leggyakoribb lengyel családnéveket tartalmazó elektronikus szótárnak a bemutatását olvashatjuk. A projekt ismertetése során KATARZYNA SKOWRONEK és munkatársai kiemelik, hogy a szótár a lengyel családnéveknek milyen sokféle szempontú elemzését teszi lehetővé (299–314).

Ismertetések. Az ismertetéseket tartalmazó rovatban HOFFMANN ISTVÁNNAK, RÁCZ ANITÁNAK és TÓTH VALÉRIÁNAK a magyar helynevek történetéről szóló, *History of Hungarian Toponyms* című angol nyelvű monográfiájáról készült ismertetést is megtaláljuk (248–250). További magyar vonatkozásként az európai névtani periodikák között a *Névtani Értesítő* 39. számának a bemutatását olvashatjuk (256–258).

A tudományos élet krónikája. A névtani eseményeket bemutató írások között HALSZKA GÖRNYNAK a 2017-ben Debrecenben megrendezett ICOS-kongresszusról írt beszámolója is helyet kapott (366–369).

KENYHERCZ RÓBERT

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6312-3532>

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet

Onomastica 63. (2019)

Főszerkesztő: BARBARA CZOPEK-KOPCIUCH. Polska Akademia Nauk – Komitet
Językoznawstwa i Instytut Języka Polskiego, Kraków. 362 lap

Megemlékezések. A folyóirat e száma két, 2018-ban elhunyt névkutató – a lengyel Aleksandra Cieślíkowa és a szlovák Milan Majtán – munkásságának a méltatásával kezdődik (5–12).

Tanulmányok. MAGDALENA GRAF és PAWEŁ GRAF egy problémafelvető írásban az irodalmi névtan jelenlegi kereteit igyekeznek kitágítani azért, hogy a hagyományos szempontok közé beemelik a kortárs irodalomelméleti gondolkodók szempontjait és a tulajdonnevekről vallott nézeteit is (13–30). MALGORZATA RUTKIEWICZ-HANCZEWSKA az exonimákból alakult neveket vizsgálja, s igyekezik a kérdést – a névadási mód univerzálé jellegére hivatkozva – tágabb kulturális kontextusba helyezni; ugyanakkor arra is kitér, hogy mára miként változott meg ez a névadási mód az elmúlt korokhoz